

ingenlunde var dettes Mening, at Universitetet skulde spise sin Formue op, Folketingstid. 1872—73 Sp. 4619, en Mening, som man dog ikke længere syntes at vedkjende sig, Rigsdagstid. 1876—77 Tillæg B, Sp. 1233—34, VII.

Naar der maatte optages det omhandlede Laan hos Kommunitetet, begjærede han end videre Ministeriets Bestemmelse, om der kun skulde laanes, hvad der behøvedes til Dækning af det kontante Underskud (c. 16000 Kr.) eller, ligesom i 1873—74 og 1874—75, hvad der behøvedes til at dække det virkelige Underskud (c. 24000 Kr.), hvilket sidste vilde være ønskeligt, navnlig dersom det Forslag, der paa Finanslovudkastet for 1878—79 skulde optages om Gjældens Eftergivelse, ogsaa maatte omfatte Laanet for 1876—77.

Det vilde være meget beklageligt, om det skulde komme saa vidt, at Universitetet hvert Aar maatte angribe sin rentebærende Kapital for at gjøre Udvej til de til dets Existens fornødne Midler. Skulde Ministeriet imidlertid anse det for uomgjængelig nødvendigt, at der for at faa Laan hos Kommunitetet maatte afgives et tilsvarende Beløb af Universitetets Aktiver, vilde det formentlig være rigtigst at afgive en Panteobligation, lydende paa det Beløb, der strax maatte forskaffes i Kontanter, altsaa i nærværende Tilfælde omtrent 16000 Kr.

At afslutte Universitetets Regnskab for 1876—77 med et kontant Underskud, vilde formentlig findes at være inkorrekt, og det vilde ej heller gavne; thi hverken i 1877—78 eller i Fremtiden vilde der blive Balance, saa længe Staten kun tilskjød 50000 Kr. aarlig. Til Oplysning herom tilføjede han, at for Finansaaret 1877—78, i hvilket saa godt som slet ingen ekstraordinære Udgifter eller Hovedstandsættelser forefaldt, vilde der, naar den den 1. Febr. 1877 satte gode Kapitels-tax lagdes til Grund i Stedet for de paaregnede lavere Priser, og naar det forudsattes, at Forudbetalingen paa Jordebogsafgifterne til 31. Marts 1878 forblev omtrent uforandret og den ofte bebudede Examenskommission ikke blev oprettet, dog blive et Underskud paa over 34000 Kr.

Under 20. s. M. tilskrev Ministeriet Kvæstor, at Universitetets Underskud for 1876—77 vilde være at dække ved Afgivelse af Prioritets Obligationer af det omtrentlige Beløb, som den virkelige Underbalance ved Regnskabets Afslutning vilde udgjøre, til Kommunitetet, mod at dette kontant afgav Obligationernes Paa-lydende til Universitetets Kasse.

B. Enkelte Foranstaltninger.

1. Den polytekniske Lærestalts Bygningsvæsen.

Den i Aarbogen for 1875—76 omtalte Plan til Opførelse af en ny Bygning for Lærestalten paa den botaniske Haves Grund var paa Grund af den korte Tid af omtrent en Maaned, der blev givet til dens Udarbejdelse, ikke saa omhyggelig gjennemarbejdet som ønskeligt. Planen blev derfor i Løbet af Sommeren 1876 nøje gjennemgaaet, og efter Forhandlinger med Bestyrelsen og de Lærere, som bestyre særegne Samlinger, eller hvis Undervisning fordrer egne Lokaler, foretog Arkitekt Gnudtzmann de nødvendige Forandringer for at opnaa den tilsigtede mere hensigtsmæssige Beliggenhed og bedre Belysning for flere Lokalers

Vedkommende. Dette skete, uden at det fik nogen videre Indflydelse paa Bygningens Udseende eller vilde foraarsage nogen som helst Forhøjelse i Overslaget.

Den saaledes reviderede Plan, der maatte siges saavidt muligt at opfylde de Fordringer, der stilledes til den, saa at dens Gjennemførelse vilde skaffe Læreanstalten bekvemme, hensigtssvarende og tilstrækkelig rummelige Lokaler, blev under 29. Septbr. 1876 indsendt til Ministeriet med en Henstilling om at lade Planen avtografere og trykke i et Antal af 350 Expl. til Omdeling blandt Rigsdagens Medlemmer. Dette sidste bifaldt Ministeriet under 30. Septbr., og Udgiften dertil (74 Kr. 60 Ø.) afholdtes af Kontoen for ekstraordinære Udgifter. Det Rigsdagen atter forelagte Lovforslag om Opførelse af en ny Bygning for den polytekniske Læreanstalt blev forkastet i Folketinget.

Nogen videre Bygningsforandring er i dette Aar ikke foretaget; kun blev i Sommeren 1876 nogle Skillerum paa 2den Sal i Bygningen til Studiestræde borttagne for at gjøre Lokalerne mere rummelige for Ingeniørelverne, hvem hele denne Etage blev indrømmet til Udførelse af deres Projekter i Vand- og Vejbygningsfagene. Det ansaas nemlig for gavnligst for Undervisningen, at disse Elever havde en saa vidt mulig samlet Plads, og som det vil erindres (Aarbogen for 1875—76 S. 223), erholdt de forrige Aar, da de ikke alle kunde faa Plads i det dem tidligere anviste Lokale i Stueetagen i samme Bygning, tillige Plads i det tidligere Auditorium Nr. 3 paa 1ste Sal. Stueetagen blev derefter benyttet til Øvelserne i Maskinkonstruktion og borgerlig Bygningskunst og det forrige Auditorium Nr. 3 til Elever, som udføre Examenstegninger, hvortil der ikke fordres specielt Tilsyn.

— I Laboratoriet blev der for at skaffe Plads til de kvantitative Analytikere, hvis Antal er i Stigning, indrettet nogle flere lukkede Arbejdsskabe (Stinkeskabe), hvortil Ministeriet under 24. Decbr. 1876 bevilgede indtil 400 Kr. af Kontoen for ekstraordinære Udgifter.

2. Om Almanakprivilegiet.

Efter Indstilling af Komiteen for Almanakens Udgivelse og Forhandling, anbefalet af Konsistorium, har Ministeriet under 13. Septbr. 1876 bifaldet, at det tillades Boghandler J. Rée for Aaret 1877 og indtil videre at optage Universitetets fuldstændige Almanak i forandret Format i et paa hans Forlag i to Størrelser udgivet Skrift, under Navn af „den store nordiske Almanak“ og „den lille nordiske Almanak“ paa de sædvanlige Vilkaar*), hvorhos det efter Omstændighederne tillodes, at Trykningen maatte foregaa hos Bogtrykker Jørgensen & Ko., mod at alle Exemplarer afgaves til Universitetskvæsturen direkte fra Trykkeriet, ledsaget af dettes Attest om Oplagets Størrelse.

— Ved Skrivelse af 4. Maj 1877 har Ministeriet, efter en af Konsistorium anbefalet Indstilling fra Almanakkomiteen, bevilget, at Redaktør N. C. Rom, der har overtaget Forlaget af den hos Boghandler L. A. Jørgensen tidligere udkomne Folkets Almanak, maa udgive bemeldte Almanak paa samme Vilkaar, som var indrømmet sidst nævnte ved Ministeriets Skrivelse af 3. Juni 1874**), dog med den Foran-

*) Univ. Aarb. 1873—75 S. 368 ff.

**) Univ. Aarb. 1873—75 S. 382.

dring, at han, efter aarlig paa sædvanlig Maade at have betalt den fastsatte Afgift af 25000 Expl. af bemeldte Almanak, indtil videre faar de næste 5000 Expl. af denne udleverede uden Afgift, og at han, naar Oplaget forøges over 30000 Expl., hver Gang han har betalt Afgiften for 5000 Expl., ligeledes indtil videre erholder 1000 Expl. udleverede uden Afgifts Erlæggelse, alt mod at han frafalder sin Ret til ved Aarets Udgang at faa Afgiften tilbagebetalt for de usolgte Exemplarer, hvorhos det er tilladt, at Almanaken trykkes hos Bogtrykkerne Lydiche & Nielsen i Stedet for hos Bogtrykker Louis Klein.

— Konsistorium har under 24. Febr. 1877 bifaldet en Indstilling fra Almanakkomiteen, i Følge hvilken der i Almanaken optages en kronologisk Markeds Fortegnelse saaledes, at der ved Forkortelser i Omtalen af Planetsystemet indvindes en Side, og at der anvendes nærmere antydede forkortede Betegnelser saa vel i den kronologiske Markeds Fortegnelse, som i den alfabetiske Fortegnelse over Markederne i Hertugdømmerne.

3. Nogle mindre Sager.

Foranlediget ved, at Kjøbenhavns Magistrat i Skrivelse til Konsistorium havde udtalt, at den ansaa det for ønskeligt at samle de Grave paa Trinitatis Kirkegaard her i Staden, som ønskedes bevarede til Eftertiden, omkring Kirkens Kor, og i den Anledning forespurgt, om der fra Konsistoriums Side havde noget herimod at erindre, for saa vidt angik Hurtigkarls Gravsted (Univ. Aarb. 1871—73 S. 326), har Konsistorium under 31. Avg. 1876 tilskrevet Magistraten, at det er enigt i en saadan Ordning, at det er villigt til, naar Flytningen paa Kirkens Bekostning er foretaget forsvarlig og omhyggelig, at vedblive at bekoste den fremtidige Vedligeholdelse af Gravsted og Monument paa den foranførte Plads.

— Da Revisor i en Vedtegning til en Antegnelsespost til Universitetets Legatregnskab for 1875 — hvilken Vedtegning efter de gjældende Regler af Kvæstor var forelagt Konsistorium*) —, havde omtalt Kvæsturens Bogholder i fornærmelige Udtryk, tilskrev Konsistorium under 31. Juli 1877 bemeldte Departement, at det nærede det Haab, at det vilde foranledige, at saadant ikke gjentog sig, for at Konsistorium ikke skulde blive sat i den Nødvendighed at paakalde Ministeriets Bistand til at forhindre en Skrivemaade, som det lige saa lidt nu som i et tidligere Tilfælde i 1849, der paadrog Revisor en alvorlig Misbilligelse fra Ministeriets Side, var til Sinds at taale.

— Ministeriet har under 15. Septbr. 1876 bevilget, at de med Afsløringen af Tycho Brahes Statue forbundne Udgifter, til Beløb 1292 Kr. 35 Ø., maatte afholdes af Universitetets ekstraordinære Udgiftskonto for 1876—77.

— I Henhold til Lov 7. Juni 1873 § 4 (Univ. Aarb. 1873—75 S. 380) er Kirkeværløse Kirke, efter Andragende fra Sognebeboerne og Udtalelse af Kirkesynet, blevet forsynet med Kakkellovn i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 4. Novbr. 1875. I Vinteren 1877—78 blev Kakkellovnen ikke benyttet, da Sognebeboerne ikke tilvejebragte Midlerne dertil, og det ikke staar i Kirkeejerens Magt at foranledige dem dertil.

— Da Universitetets Beholdning af Prismedailler var medgaaet saaledes, at

*) Lindes Medd. 1849—56 S. 991.

der kun havde 2 Stkr. tilovers. blev der paa den kgl. Mønt præget 20 nye Stykker, som kostede 2676 Kr. 74 Ø. eller 133 Kr. 83⁷/₁₀ Ø. pr. Stk., foruden 1 Kr. 50 Ø. for hver af de dertil anskaffede 20 Foderaler. Efter de gjældende Regler føres kun Møntomkostningerne og Udgiften til Foderalerne til virkelig Udgift, hvorimod Medaillerne optages under Formuen med deres Metalværdi, og for den saaledes ansatte Værdi tilbagekøber Kommunitetet de udelte Medailler, som ønskes afhændede, hvilket dog nu meget sjældent er Tilfældet, efter at vedkommende foruden Medaillerne modtage en Pengegodtgjørelse af 200 Kr. som Erstatning for Indtægtstab under Prisspørgsmaalets Besvarelse. Metalværdien af de i 1866, da den sidste Prægning fandt Sted, prægede Medailler, var 128 Kr. 27 Ø., medens de nye have en Værdi af 128 Kr. 62¹/₂ Ø., hvilket Beløb efter Indstilling af Kvæstor af Ministeriet under 5. Oktbr. 1876, ligesom ved de tidligere Medailler i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 10. Novbr. 1866, blev afrundet til 128 Kr., saaledes at dette Beløb føres til Udgift for hver Medaille, som uddeles, og betales for hver Medaille, som tilbagekøbes.

— Universitetets Avditorier have i det forløbne Aar af Konsistorium været overladte til Brug af følgende: cand. phil. Kr. Mantzius til Oplæsninger, Overlærer Flemmer i Roskilde til Forelæsninger over det første Korstog, cand. theol. H. Levinsen til Undervisning i Hebraisk for theologiske studerende, Barberforeningen til Afholdelse af dens Svendepøver, Foreningen for Abnormskolens Venner til Afholdelse af nogle Foredrag, cand. mag. S. Müller til Forelæsninger over Æsthetik. Bibliothekets Avditorium har været overladt til Afholdelse af et Foredrag af ikke-politisk Indhold af Folketingsmand Bille, til hvilket Adgangskort solgtes til Fordel for arbejdsløse Arbejdere uden Partihensyn. Festsalen har som sædvanlig været overladt Studenter-Sangforeningen og Cæciliaforeningen til Afholdelse af Koncerter.

C. Om Universitetets, Kommunitetets og den polytekniske Lærestalts Budgetforslag for Finansaaret 1877—78.

Til Oplysning om enkelte Poster paa Stiftelsernes Budget for Finansaaret 1877—78 som ikke have fundet Behandling tidligere eller senere ville blive behandlede paa andre Steder i Aarbogen, meddeles her følgende:

I. Universitetet.

1. Indtægten.

ad 2. (Renter af Kapitalformuen). Da det selvfølgelig vilde blive overordentlig trykkende for Universitetet, om der vedblivende skulde svares 4 pCt. Rente af det Laan paa 353008 Kr. 34 Ø., som var optaget hos Kommunitetet til Dækning af Universitetets Underbalance for 1873—74 og 1874—75, hvilke Renter aarlig udgjorde 14120 Kr. 33 Ø., androg Kvæstor i Budgetindstillingen om, at Ministeriet enten vilde søge Gjælden eftergivet eller i alt Fald gjort rentefri, subsidiært indtil videre. Eftergivelsen var i sin Tid foreslaaet paa Udkastet til Finansloven for 1875—76 under Kommunitetets Udgiftspost 11., jfr. Anm. til samme S. 234; men Folketingets Finansudvalg tilraadede i dets Betænkning at udstemme dette, Rigsdagstid. 1874—75 Tillæg B. Sp. 481—82. Til 3dje Behandling af Finansloven stillede Ministeriet Ændringsforslag om Gjenoptagelse af Anmærkningen, Tillæg